

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített második tanács)

2019. június 18.*

„Állami támogatások – A Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja (ICSID) védnöksége alatt létrejött választottbíróóság által hozott ítélet – Egyes gazdasági szereplőknek megítélt kártérítés kifizetése – A támogatást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító és a visszatéríttetését elrendelő határozat – A Bizottság hatásköre”

A T-624/15., T-694/15. és T-704/15. sz. ügyekben,

a **European Food SA** (székhelye: Dragánfalva [Románia]),

a **Starmill SRL** (székhelye: Dragánfalva),

a **Multipack SRL** (székhelye: Dragánfalva),

a **Scandic Distilleries SA** (székhelye: Nagyvárad [Románia]),

(képviselik őket: K. Struckmann és G. Forwood ügyvédek, és A. Kadri solicitor)

felpereseknek a T-624/15. sz. ügyben,

Ioan Micula (lakóhelye: Nagyvárad [Románia], képviselik: K. Struckmann, G. Forwood és A. Kadri)

felperesnek a T-694/15. sz. ügyben,

Viorel Micula (lakóhelye: Nagyvárad),

a **European Drinks SA** (székhelye: Vaskohsziklás [Románia]),

a **Rieni Drinks SA** (székhelye: Rény [Románia]),

a **Transilvania General Import-Export SRL** (székhelye: Nagyvárad),

a **West Leasing International SRL** (székhelye: Panatasa [Románia]),

(képviselik őket kezdetben: J. Derenne és D. Vallindas ügyvédek, A. Dashwood barrister és V. Korom solicitor, később: J. Derenne, D. Vallindas és A. Dashwood)

felpereseknek a T-704/15. sz. ügyben,

az **Európai Bizottság** (képviselik: P.-J. Loewenthal és T. Maxian Rusche, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: angol.

támogatják:

a **Spanyol Királyság** (képviselik: S. Centeno Huerta és A. Rubio González, meghatalmazotti minőségben)

és

Magyarország (képviselik kezdetben: Fehér M., Koós G. és Bóra M., később: Fehér M. és Koós G., meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó felek,

a Románia által nyújtott SA.38517 (2014/C) (korábbi 2014/NN) számú állami támogatásról – 2013. december 11-i választottbíróági ítélet a Micula kontra Románia ügyben – szóló, 2015. március 30-i (EU) 2015/1470 bizottsági határozat (HL 2015. L 232., 43. o.) megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott három kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített második tanács),

tagjai: M. Prek elnök (előadó), E. Buttigieg, F. Schalin, B. Berke és M. J. Costeira bírák,

hivatalvezető: P. Cullen tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2018. március 20-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogviták előzményei

- 1 A felpereseket, a T-624/15. sz. ügyben a European Food SA-t, a Starmill SRL-t, a Multipack SRL-t és a Scandic Distilleries SA-t, a T-694/15. sz. ügyben Ioan Miculát, a T-704/15. sz. ügyben pedig Viorel Miculát, a European Drinks SA-t, a Rien Drinks SA-t, a Transilvania General Import-Export SRL-t és a West Leasing International SRL-t az ARB/05/20. sz., Micula és társai kontra Románia ügyben egy, a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja (ICSID) égisze alatt létrejött választottbíróóság (a továbbiakban: választottbíróóság) által 2013. december 11-én hozott választottbíróági ítéletben (a továbbiakban: választottbíróági ítélet) megítélt kártérítés kedvezményezettjeként jelölték meg a Románia által nyújtott SA.38517 (2014/C) (korábbi 2014/NN) számú állami támogatásról – 2013. december 11-i választottbíróági ítélet a Micula kontra Románia ügyben – szóló, 2015. március 30-i (EU) 2015/1470 bizottsági határozatban (HL 2015. L 232., 43. o.; a továbbiakban: megtámadott határozat).
- 2 Ioan és Viorel Micula, Romániában lakóhellyel rendelkező svéd állampolgárok, akik a többségi részvényesei a European Food and Drinks Groupnak (EFDG), amely Romániában, Bihar megyében a Ștei-Nucet régióban élelmiszer és italok előállításával foglalkozik. Az EFDG-hez tartozik a European Food, a Starmill, a Multipack, a Scandic Distilleries, a European Drinks, a Rien Drinks, a Transilvania General Import-Export és a West Leasing International.

A román szabályozás és a felperesek beruházásai

- 3 Az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről Románia közötti társulás létrehozásáról szóló Európa-megállapodás (HL 1994., L 357., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 59. kötet, 3. o.; a továbbiakban: Európa-megállapodás) 1995. február 1-jén lépett hatályba. E megállapodás 64. cikke (1) bekezdésének iii. pontja értelmében bármely állami támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja, vagy torzíthatja a versenyt, összeegyeztethetetlen volt az Európa-megállapodás megfelelő működésével, amennyiben érinthette az Európai Közösségek és Románia közötti kereskedelmet. Az Európa-megállapodás 64. cikkének (2) bekezdése szerint az említett cikkel ellentétes bármely magatartást „az [EGK-]Szerződés 85., 86. és 92. cikkében [jelenleg EUMSZ 101., 102. és 107. cikk] foglalt szabályok alkalmazásából eredő kritériumok alapján” kellett elbírálni. Emellett az Európa-megállapodás 69. és 71. cikke arra kötelezte Romániát, hogy nemzeti jogszabályait összhangba hozza a közösségi vívmányokkal.
- 4 Az Európa-megállapodás szerinti harmonizációs kötelezettségének betartása érdekében Románia 1999-ben elfogadta az állami támogatásokról szóló, 143/1999. számú törvényt, amely 2000. január 1-jén lépett hatályba. E törvény, amely az Európa-megállapodás 64. cikkében és az európai unió jogban foglaltakkal megegyező módon határozta meg az állami támogatás fogalmát, a Consiliul Concurenței (versenytanács, Románia) és az Oficiul Concurenței (versenyhivatal, Románia) jelölte ki a Románia által a vállalkozásoknak nyújtott állami támogatások összeegyeztethetőségének értékeléséért felelős, állami támogatásokat felügyelő nemzeti hatóságokként.
- 5 A román hatóságok 1998. október 2-án elfogadták a 24/1998 sürgősségi kormányrendeletet (a továbbiakban: EGO 24), amely a kiszolgáltatott helyzetű régiókban bizonyos ösztönzőket, többek között olyan eszközöket biztosított meghatározott, tartós befektetői tanúsítvánnyal rendelkező befektetők számára, mint a gépekre kivetett vámok és hozzáadottérték-adó megfizetése alóli mentesség és a nyersanyagokra kivetett vámok visszatérítése, valamint a társasági adó megfizetése alóli mentesség azon időszak alatt, amíg az érintett területet kiszolgáltatott helyzetű régiónak nyilvánította.
- 6 A román kormány határozta meg, hogy mely régiókat és mennyi időre – amely legfeljebb 10 év lehetett – kell kiszolgáltatott helyzetű régiónak nyilvánítani. Az említett kormány 1999. március 25-i határozatában, amely 1999. április 1-jén lépett hatályba, a Bihar megyei Ștei-Nucet bányászati területét tíz évre kiszolgáltatott helyzetű régiónak nyilvánította.
- 7 A versenytanács 2000. május 15-én elfogadta a 244/2000 határozatot, amelyben megállapította, hogy az EGO 24 szerint kínált bizonyos ösztönzőket működési állami támogatásnak kell tekinteni, amely a verseny torzulásához vezet, és amelyet ezért meg kell szüntetni.
- 8 Az EGO 24 módosításáról szóló 75/2000 sürgősségi kormányrendelet (a továbbiakban: EGO 75, együttesen: EGO) 2000. július 1-jén lépett hatályba.
- 9 A versenytanács az EGO 75 elfogadása ellenére megtámadta a 244/2000. sz. határozata végrehajtásának elmulasztását a Curtea de Apel București (bukaresti ítéltábla, Románia) előtt. E keresetet a bíróság 2001. január 26-án elutasította azzal az indokkal, hogy az EGO 75 jogalkotási, és nem közigazgatási intézkedésnek minősül, és ezért jogszerűségét a versenytanács a 143/1999. számú törvény alapján nem vonhatja kétségbe. Ezt a határozatot az Înalta Curte de Casație și Justiție (legfelsőbb semmítő- és ítéltábla, Románia) 2002. február 19-én helybenhagyta.
- 10 A European Food a 2000. június 1-jén, a Starmill és a Multipack a 2002. május 17-én kapott tartós befektetői tanúsítvány alapján bizonyos beruházásokat valósított meg Ștei-Nucet bányászati térségében.

- 11 Az Unió 2000 februárjában csatlakozási tárgyalásokat kezdett Romániával. Az említett tárgyalások keretében az Unió a 2001. november 21-i közös álláspontban megállapította, hogy Romániában „van néhány olyan létező és új összeegyeztethetetlen támogatási rendszer, amelyet nem hoztak összhangba a közösségi vívmányokkal”, ideértve „az [EGO] alapján biztosított eszközöket”.
- 12 Románia 2004. augusztus 26-án, megállapítva, hogy „[a]z állami támogatásokra vonatkozó közösségi szabályokban foglalt feltételeknek való megfelelés, valamint a versenypolitikáról szóló 6. fejezet szerinti tárgyalások lezárása érdekében az ezen a területen a közösségi vívmányokkal összeegyeztethetetlen, nemzeti jogban meghatározott állami támogatás minden formáját meg kell szüntetni”, az EGO alapján biztosított összes ösztönzőt a társasági adóra létrehozott eszköz kivételével hatályon kívül helyezte. E hatályon kívül helyezés 2005. február 22-én lépett hatályba.
- 13 2007. január 1-jén Románia belépett az Unióba. A Bolgár Köztársaság és Románia csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL 2005. L 157., 203. o.; a továbbiakban: csatlakozási okmány) V. melléklete „Versenypolitika” című 2. címének (1) bekezdése sem az EGO 24-et, sem az EGO 75-öt nem említi olyan támogatási intézkedésként, amelyet a csatlakozás időpontjában létező támogatásnak kell tekinteni.

Választottbírósi eljárás

- 14 A Svéd Királyság és a román kormány között 2002. május 29-én a beruházások előmozdítása és kölcsönös védelme céljára létrejött kétoldalú beruházási megállapodás (a továbbiakban: BIT) 2003. július 1-jén lépett hatályba. E megállapodás mindkét ország beruházói számára (ideértve a BIT hatálybalépése előtt megkezdett beruházásokat) bizonyos védelmi intézkedéseket biztosított az egyik ország beruházói által a másik országban történő beruházás esetén. A BIT 2. cikkének (3) bekezdése többek között úgy rendelkezik, hogy „[m]inden szerződő fél köteles a másik szerződő fél beruházói által megvalósított beruházásokkal kapcsolatban mindenkor tisztességes és méltányos bánásmódot biztosítani, továbbá önkényes vagy diszkriminatív intézkedésekkel nem akadályozza az említett beruházók ezen beruházásainak igazgatását, irányítását, fenntartását, használatát, haszonélvezetét vagy átruházását”. Emellett a BIT 7. cikke előírja, hogy a beruházók és az aláíró országok közötti jogvitákat többek között az ICSID védnöksége alatt létrejött választottbírósi eljárás előtt kell rendezni.
- 15 Az EGO szerinti beruházási ösztönzők visszavonására válaszul öt felperes, azaz Ioan és Viorel Micula, a European Food, a Starmill és a Multipack (a továbbiakban: a választottbírósi eljárás felperesei) 2005. július 28-án a BIT 7. cikkének megfelelően választottbírósi felállítását kérelmezte.
- 16 A választottbírósi eljárás 2008. szeptember 24-i határozatában a választottbírósi eljárás felpereseinek kérelmeit megengedhetőnek találta. A választottbírósi eljárás felperesei eredetileg a hatályon kívül helyezett beruházási ösztönzők visszaállítását kérelmezték. Ezt követően részben visszavonták a kérelmüket, és ehelyett az említett ösztönzők visszavonása által okozott kár megtérítését kérték. Az említett felperesek állítása szerint Románia az ösztönzők visszavonásával megsértette a beruházók jogos bizalmát abban, hogy az ösztönzők 2009. április 1-jéig érdemben elérhetőek lesznek. A választottbírósi eljárás felperesei szerint Románia ezáltal megsértette a BIT 2. cikkének (3) bekezdése szerint a svéd befektetőkkel szemben fennálló tisztességes és méltányos bánásmódra vonatkozó kötelezettségét.
- 17 A választottbírósi eljárás során az Európai Bizottság amicus curiae minőségben lépett fel. A Bizottság 2009. július 20-án benyújtott beavatkozási beadványában kifejtette, hogy az EGO 24 szerinti ösztönzők „összeegyeztethetetlenek a regionális támogatásokra vonatkozó közösségi szabályokkal”, különösen azt megjegyezve, hogy „az ösztönzők nem feleltek meg a közösségi jog elszámolható költségekre és támogatási intenzitásokra vonatkozó követelményeinek[, és hogy] az eszközök ezenkívül működési támogatásnak minősültek, ami a regionális támogatási szabályok szerint nem engedélyezett.” A Bizottság ezáltal azt állította, hogy „[a] Románia által megszüntetett kiváltságokat helyreállító vagy a

választottbírósi eljárás felpereseit e kiváltságok elvesztése miatt kártérítésben részesítő bármely döntés új támogatás nyújtását eredményezné, amely nem lenne összeegyeztethető az [EUM-]Szerződéssel”, és hogy „[bármely olyan határozatot, amely Romániát a csatlakozási tárgyalások során a belső piaccal összeegyeztethetetlennek minősített valamely beruházási rendszer visszaállítására kötelezné,] nem lehet tehát végrehajtani, ha ez a lépés az európai uniós állami támogatási politikára vonatkozó szabályokkal ellentétes lenne”.

- 18 A választottbírósi ítéletben a választottbírósi eljárás arra kötelezte Romániát, hogy kártérítés címén 791 882 452 román lejt (RON) (hozzávetőleg 178 millió euró) fizessen a választottbírósi eljárás felperesei részére. A választottbírósi eljárás a következőket állapította meg:

„[A]záltal, hogy az EGO 24 szerinti ösztönzőket 2009. április 1. előtt hatályon kívül helyezte, Románia nem járt el észszerűtlenül vagy rosszhiszeműen (kivéve, hogy [Románia] észszerűtlenül járt el azáltal, hogy az ösztönzők megszüntetése után is fenntartotta a beruházók kötelezettségeit). A [választott]bírósi eljárás azonban [...] úgy határozott, hogy Románia megsértette a [választottbírósi eljárás felpereseinek] azzal kapcsolatos jogos bizalmát, hogy az ösztönzők lényegében azonos formában 2009. április 1-jéig elérhetőek lesznek. Románia ezenkívül nem járt el átlátható módon, mivel nem értesítette kellő időben [az említett] felpereseket arról, hogy a rendszert annak meghatározott lejáratát megelőzően megszünteti. Ennek eredményeképpen a választottbírósi eljárás megállapítja, hogy Románia elmulasztott a [választottbírósi eljárás felpereseinek] »beruházásai tekintetében tisztességes és méltányos bánásmódot biztosítani« a BIT 2. cikkének (3) bekezdése értelmében.”

- 19 A választottbírósi eljárás nevezetesen az alábbi összetételben ítelt meg kártérítést a választottbírósi eljárás felperesei részére:

- 85 100 000 RON a nyersanyagokra létrehozott eszközök visszavonása és a cukor esetében ezzel összefüggésben megemelkedett költségek miatt;
- 17 500 000 RON az egyéb nyersanyagok esetében megemelkedett költségek miatt;
- 18 133 229 RON a cukor alacsonyabb árakon való felhalmozására vonatkozó lehetőség elvesztése miatt;
- 255 700 000 RON a késztermékek megghiúsult eladása miatt elmaradt haszon után;
- ezenkívül a választottbírósi eljárás kamat fizetésére kötelezte Romániát, amelyet a cukor és egyéb nyersanyagok megemelkedett költségei tekintetében 2007. március 1-jétől, a cukor felhalmozására vonatkozó lehetőség elvesztése tekintetében 2009. november 1-jétől, míg az elmaradt haszon tekintetében 2008. május 1-jétől számítanak fel.

- 20 Románia az államok és más államok állampolgárai közötti beruházási viták rendezéséről szóló, 1965. március 18-i egyezmény (a továbbiakban: ICSID-egyezmény) 52. cikke alapján 2014. április 18-án kérelmet nyújtott be egy *ad hoc* bizottsághoz a választottbírósi ítélet hatályon kívül helyezésére vonatkozóan. Ennek keretében az *ad hoc* bizottság 2014. szeptember 7-én megszüntette a választottbírósi ítélet végrehajtásának általa korábban engedélyezett felfüggesztését, mivel Románia, miután e tárgyban egyeztetett a Bizottsággal, nem tudott az említett bizottság felhívásának megfelelően feltétlen kötelezettséget vállalni arra vonatkozóan, hogy a választottbírósi ítéletet a Bizottság határozataitól függetlenül végrehajtja, még úgy is, ha ez különösen az uniós jog szerinti kötelezettségeinek megsértését vonná maga után.

- 21 A Bizottság 2014. október 15-én kiegészítő önkéntes beavatkozási kérelmet nyújtott be az *ad hoc* bizottsághoz, hogy a hatályon kívül helyezés iránti eljárásba nem részes félként beavatkozhat. Az *ad hoc* bizottság 2014. december 4-én engedélyezte a beavatkozást, és a Bizottság 2015. január 9-én

benyújtotta amicus curiae beadványát az említett eljárásban. A megtámadott határozat elfogadásának időpontjában a választottbírói ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló eljárás még folyamatban volt.

A választottbírói eljárás felperesei által a választottbírói ítélet elismerése és végrehajtása céljából nemzeti bíróságok előtt indított keresetek

- 22 2014. március 18-án négy felperes (a European Food, a Starmill, a Multipack és Ioan Micula) Romániában bírósági eljárást indított a választottbírói ítéletnek az ICSID egyezmény 54. cikkének megfelelő végrehajtása érdekében, és kérte a megítélt összeg 80%-ának és a megfelelő kamatoknak a kifizetését.
- 23 A Tribunal București (bukaresti törvényszék, Románia) 2014. március 24-én engedélyezte a választottbírói ítélet végrehajtását, figyelembe véve, hogy az ICSID-egyezmény 54. cikke alapján a választottbírói ítélet jogerős nemzeti ítéletként kezelendő, közvetlenül végrehajtható jogi aktust alkot, kizárva így a román polgári eljárási törvénykönyv alapján az említett ítélet elismerése érdekében indított eljárást. Egy bírósági végrehajtó 2014. március 30-án elindította a végrehajtási eljárást, és 6 hónapos határidőt szabott a román pénzügyminisztériumnak a választottbírói ítéletben szereplő összeg 80%-ának, a kamatoknak és egyéb költségeknek a négy felperes részére történő kifizetésére.
- 24 Románia a választottbírói ítélet végrehajtását a Tribunal București (bukaresti törvényszék) előtt megtámadta, és ideiglenes intézkedések bevezetését, azaz a végrehajtás ideiglenes felfüggesztését kérte az ügy érdemi eldöntéséig. E bíróság 2014. május 14-én a jogorvoslati kérelem és a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem érdemi elbírálásáig ideiglenesen felfüggesztette a választottbírói ítélet végrehajtását. A Bizottság az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL 1999. L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) 23a. cikkének (2) bekezdése alapján 2014. május 26-án beavatkozott az említett eljárásba. A Bizottság arra kérte a Tribunal Bucureștit (bukaresti törvényszék), hogy a választottbírói ítélet végrehajtását függesztesse fel és szüntesse meg, valamint arra, hogy az EUMSZ 267. cikknek megfelelően előzetes döntéshozatal céljából két kérdést intézzen az Európai Unió Bíróságához.
- 25 2014. szeptember 23-án a Tribunal București (bukaresti törvényszék) az ideiglenes intézkedés iránti ügyben megszüntette a felfüggesztést, és elutasította Romániának a választottbírói ítélet végrehajtásának felfüggesztése iránti kérelmét azzal az indokkal, hogy az ICSID *ad hoc* bizottsága 2014. szeptember 7-én megszüntette ezen ítélet végrehajtásának felfüggesztését (lásd a fenti 20. pontot). Románia 2014. szeptember 30-án fellebbezést nyújtott be a 2014. szeptember 23-i határozat ellen. A Tribunal București (bukaresti törvényszék) 2014. október 13-án elutasította az előzetes döntéshozatal iránti kérdéseknek az Európai Unió Bíróságához történő benyújtása iránti kérést. Az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló 2014. október 1-jei bizottsági határozat hatására 2014. október 17-én Románia a Tribunal București (bukaresti törvényszék) előtt folyamatban lévő ügyben ismételten ideiglenes intézkedések meghozatalát, azaz a választottbírói ítélet végrehajtásának felfüggesztését kérte.
- 26 A Tribunal București (bukaresti törvényszék) 2014. november 24-én elutasította a Románia által a 2014. március 24-i végrehajtási végzés ellen benyújtott jogorvoslati kérelmet, ideértve az ideiglenes intézkedésekre vonatkozó 2014. október 17-i kérelmet. Ezen ítélettel szemben Románia 2015. január 14-én fellebbezést nyújtott be.

- 27 A Curtea de Apel București (bukaresti ítélőtábla) 2015. február 24-én hatályon kívül helyezte a Tribunal București (bukaresti törvényszék) 2014. szeptember 23-i határozatát, és felfüggesztette a végrehajtást addig, amíg az ugyanezen törvényszék 2014. november 24-i határozata elleni fellebbezésről döntés születik. A Bizottság úgy döntött, hogy a 659/1999 rendelet 23a. cikkének (2) bekezdése alapján beavatkozási kérelmet terjeszt elő e fellebbezési eljárásban.
- 28 Viorel Micula több kérelmet nyújtott be Belgium, Franciaország, Luxemburg, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, valamint az Egyesült Államok bíróságaihoz a választottbírósági ítélet végrehajthatóvá nyilvánítási vagy *ex parte* eljárásban történő elismerése iránt. Ioan Micula, a European Food, a Starmill és a Multipack szintén kérelmet nyújtott be a választottbírósági ítélet *ex parte* eljárásban történő elismerése iránt az Egyesült Államokban. A Törvényszék előtti eljárás írásbeli szakaszának időpontjában ezek az eljárások még folyamatban voltak.

A választottbírósági ítélet végrehajtása, a hivatalos vizsgálati eljárás és a megtámadott határozat

- 29 A Bizottság szervezeti egységei 2014. január 31-i levelükben tájékoztatták a román hatóságokat, hogy a választottbírósági ítéletben foglaltak bármilyen módon történő teljesítése, illetve a választottbírósági ítélet bármilyen módon történő végrehajtása új támogatásnak minősül, így azt be kell jelenteni a Bizottságnak.
- 30 2014. február 20-án a román hatóságok tájékoztatták a Bizottság szervezeti egységeit, hogy a választottbírósági ítéletben foglaltakat részben teljesítették azzal, hogy a választottbíróság által a választottbírósági eljárás felpereseinek megítélt kártérítés egy részét beszámították az egyik felperes (a European Food) román hatóságokkal szemben fennálló adókötelezettségeibe. Az így beszámított adótartozás elérte a 337 492 864 RON-t (hozzávetőleg 76 000 000 euró). Emellett Románia további felvilágosítást kért a Bizottság szervezeti egységeitől a megítélt összeg természetes személyeknek (Viorel és Ioan Miculának, vagy bármely olyan természetes személynek, akire a követelés engedményezhető) való kifizetésének lehetőségéről.
- 31 2014. március 12-én a Bizottság szervezeti egységei további tájékoztatást kértek Romániától a választottbírósági ítéletben foglaltak tervezett teljesítésére, illetve a választottbírósági ítélet tervezett végrehajtására vonatkozóan. E tájékoztatást Románia a 2014. március 26-i levelében adta meg.
- 32 A Bizottság szervezeti egységei 2014. április 1-jei levelükben felhívták a román hatóságok figyelmét arra a lehetőségre, hogy a Bizottság felfüggesztő rendelkezést bocsáthat ki annak érdekében, hogy a további összeegyeztethetetlen állami támogatások kifizetésének megszüntetését biztosítsa, és arra kérte Romániát, hogy tegye meg ezzel kapcsolatos észrevételeit. Románia 2014. április 7-i levelében kijelentette, hogy nem kíván észrevételeket tenni e lehetőséggel kapcsolatban.
- 33 A Bizottság 2014. május 26-án elfogadta a C(2014) 3192 határozatot, amelyben a 659/1999 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése alapján felhívta Romániát, hogy mindaddig, amíg a Bizottság végleges határozatot nem hoz az említett állami támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozóan, haladéktalanul függessen fel minden olyan intézkedést, amely a választottbírósági ítélet teljesítéséhez, illetve végrehajtásához vezethet, tekintve, hogy ez jogellenes állami támogatásnak minősülne.
- 34 2014. október 1-jei levelében a Bizottság tájékoztatta Romániát, hogy a választottbírósági ítéletben foglaltak Románia által 2014 elején történt részleges teljesítése (lásd a fenti 30. pontot), valamint a választottbírósági ítéletben foglaltak további teljesítése, illetve a választottbírósági ítélet további végrehajtása tekintetében az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról határozott. E határozatában, amelyet 2014. november 7-én közzétettek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* a Bizottság felkérte az érintett feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket.

- 35 A Tribunal București (bukaresti törvényszék) által kinevezett végrehajtó 2014. október 31-én kibocsátott végzésével zárta a román pénzügyminisztérium számláit, és a választottbírói ítélet 80%-ának végrehajtását kezdeményezte. A román pénzügyminisztérium államkincstárnál és bankoknál vezetett számlái a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában zárva voltak.
- 36 Románia 2014. november 26-án nyújtotta be az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatra vonatkozó észrevételeit. A felperesek érdekelt félként 2014. december 8-án nyújtották be észrevételeiket, miután a Bizottság elutasította az észrevételeik benyújtására rendelkezésre álló időszak meghosszabbítására irányuló kérelmüket. A felperesek észrevételeit válaszára céljából továbbították Romániának. Románia a felperesek észrevételeihez fűzött megjegyzéseit 2015. január 27-én nyújtotta be a Bizottsághoz.
- 37 A felperesek továbbá hozzáférést kértek a Bizottság és a Románia közötti minden levélváltáshoz, amely az ügy iratai között szerepelt. E kérelmet 2014. december 19-én elutasították, és az elutasítást 2015. március 2-án helybenhagyták.
- 38 A bírósági végrehajtó 2015. január 5-én 36 484 232 RON-t (hosszvetőleg 8 100 000 euró) foglalt le a román pénzügyminisztérium számláiról. A végrehajtó ezt követően ebből az összegből 34 004 232 RON-t (hosszvetőleg 7 560 000 euró) egyenlő részekben átutalt a választottbírói eljárás öt felperese közül háromnak, és a maradékot a végrehajtási költségek ellentételezésére megtartotta. A bírósági végrehajtó 2015. február 5. és február 25. között további 9 197 482 RON-t (hosszvetőleg 2 000 000 euró) foglalt le a román pénzügyminisztérium számláiról. Az említett minisztérium 2015. március 9-én önként átutalta a választottbírói ítéletben foglaltak szerint fizetendő összegből fennmaradó 472 788 675 RON összeget (hosszvetőleg 106 500 000 euró, amely magában foglalta a bírósági végrehajtó 6 028 608 RON összeget kitevő költségeit) a választottbírói eljárás öt felperese nevére lévő zárolt számlára. A számla kedvezményezettjei azonban csak akkor tudják felvenni a pénzt, ha a Bizottság határozata szerint a választottbírói ítélet alapján nyújtott állami támogatás összegegyeztethető a belső piaccal.
- 39 A román hatóságok 2015. március 9-i és 11-i leveleikben tájékoztatták a Bizottságot a 2015. február 5. és 25. között végrehajtott zárolásokról és a választottbírói eljárás öt felperese nevére nyitott zárolt számlára teljesített önkéntes átutalásról, amelyek értéke megfelel a választottbírói ítélet értelmében megítélt összegnek.
- 40 A román hatóságok szerint a választottbírói ítéletben foglaltakat teljes mértékben teljesítették.
- 41 2015. március 30-án a Bizottság elfogadta a megtámadott határozatot.
- 42 A megtámadott határozat a következőképpen szól:

„1. cikk

A [...] választottbírói ítéletben a Viorel Micula és Ioan Micula testvérekből, illetve a[...] European Food [...], a[...] Starmill [...], a[...] Multipack, a European Drinks [...], a Rieni Drinks [...], a Scandic Distilleries [...], a Transilvania General Import-Export [...] és a West Leasing [...] vállalatokból álló egyetlen gazdasági egységnek megítélt kártérítés a[z EUMSZ] 107. [cikk] (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül, amely nem egyeztethető össze a belső piaccal.

2. cikk

(1) Románia nem fizethet ki az 1. cikkben említett semmilyen összegegyeztethetetlen támogatást, és vissza kell követelnie az 1. cikkben említett bármely olyan összegegyeztethetetlen támogatást, amelyet már az egyetlen gazdasági egységet alkotó, az említett támogatásban a [...] választottbírói ítéletben

foglaltak részleges teljesítése, illetve a választottbíróági ítélet részleges végrehajtása révén részesülő szervezetek egyike számára kifizettek, valamint bármely olyan támogatást, amelyet az egyetlen gazdasági egységet alkotó, az említett támogatásban a [...] választottbíróági ítéletben foglaltak további, a Bizottság tudomására nem hozott teljesítése révén részesülő szervezetek egyike számára kifizettek, vagy amelyet [e] határozat időpontját követően fizettek ki.

(2) A Viorel Micula és Ioan Micula testvérpár, és a[...] European Food [...], a[...] Starmill [...], a[...] Multipack, a European Drinks [...], a Rieni Drinks [...], a Scandic Distilleries [...], a Transilvania General Import-Export [...] és a West Leasing [...] közösen felelnek a bármelyikük által kapott állami támogatás visszafizetéséért.

(3) A visszafizetendő összegek a [...] [választottbíróági] ítéletben foglaltak teljesítéséből, illetve [a választottbíróági] ítélet végrehajtásából erednek (főösszeg és kamat).

(4) A visszafizetendő összegeknek tartalmazniuk kell a támogatásnak a kedvezményezettek rendelkezésére bocsátásától a tényleges visszatérítés időpontjáig esedékes kamatokat.

(5) Romániának meg kell adnia a pontos időpontokat, amikor az állam által biztosított támogatásokat az érintett kedvezményezettek rendelkezésére bocsátotta.

(6) A kamatot kamatos kamatként kell számolni a 794/2004/EK bizottsági rendelet V. fejezetének megfelelően.

(7) Románia biztosítja, hogy e határozat elfogadásának időpontjától kezdve az 1. cikkben említett támogatások kifizetését nem teljesíti.

3. cikk

(1) Az 1. cikkben említett támogatás behajtása azonnal és ténylegesen megtörténik.

(2) Románia biztosítja e határozatnak az arról szóló értesítéstől számított négy hónapon belüli végrehajtását.

4. cikk

(1) A határozat kihirdetésének időpontjától számított két hónapon belül Románia benyújtja az alábbi információkat:

- a) a jelen határozat 1. cikkében említett szervezetek által kapott támogatások teljes összege;
- b) az e határozatnak való megfelelés érdekében már meghozott, illetve tervezett intézkedések részletes ismertetése;
- c) az azt bizonyító dokumentumok, hogy a kedvezményezetteket felszólították a támogatás visszafizetésére.

(2) Amíg az 1. cikkben említett támogatást teljes egészében vissza nem fizetik, Románia folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtásának érdekében meghozott nemzeti intézkedések előrehaladásáról. Románia a Bizottság egyszerű kérésére azonnali tájékoztatást ad az e határozat végrehajtása érdekében már meghozott és tervezett intézkedésekről. Románia továbbá részletes adatokat szolgáltat azokról a támogatási összegekről és kamatokról, amelyeket a kedvezményezett már visszafizetett.

5. cikk

Ennek a határozatnak Románia a címzettje.”

Az eljárás és a felek kérelmei

- 43 A Törvényszék Hivatalához 2015. november 6-án (T-624/15. sz. ügy), 30-án (T-694/15. sz. ügy) és 28-án (T-704/15. sz. ügy) benyújtott keresetleveleikkel a felperesek előterjesztették a jelen kereseteket.
- 44 A Törvényszék negyedik tanácsának elnöke 2016. március 18-i és április 21-i (T-624/15. sz. ügy), 2016. március 18-i és április 22-i (T-694/15. sz. ügy), valamint 2016. május 25-i és április 21-i (T-704/15. sz. ügy) határozatával megengedte a Spanyol Királyság és Magyarország beavatkozását a Bizottság kérelmeinek támogatása végett.
- 45 A Spanyol Királyság, illetve Magyarország 2016. július 13-án és 14-én (T-624/15. és T-694/15. sz. ügy), valamint 2016. július 14-én (T-704/15. sz. ügy) benyújtotta a Törvényszék Hivatalához a beavatkozási beadványait. A felperesek az előírt határidőn belül benyújtották az e beadványokra vonatkozó észrevételeiket.
- 46 Mivel módosult a Törvényszék tanácsainak összetétele, az előadó bírót a második tanácsba osztották be, következésképpen a jelen ügyeket e tanács elé utalták.
- 47 A Törvényszék Hivatalához 2017. február 27-én benyújtott beadványukban a felperesek kérték, hogy a Törvényszék a T-624/15., a T-694/15. és a T-704/15. sz. ügyet az eljárás szóbeli szakaszának lefolytatása céljából egyesítse. Az egyesítés iránti kérelemre vonatkozó 2017. március 14-i észrevételeiben a Bizottság egyetértését fejezte ki a T-624/15. és a T-694/15. sz. ügyek egyesítését illetően, de ellenezte e két ügynek a T-704/15. ügygel való egyesítését.
- 48 A Törvényszék Hivatalához a T-624/15. és a T-694/15. sz. ügyben a felperesek 2017. február 21-én benyújtott beadványukban, a T-624/15., T-694/15. és a T-704/15. sz. ügyben 2017. május 4-én benyújtott beadványában pedig a Bizottság kérte, hogy a Törvényszék az ügyet soron kívül bírálja el. E kérelemnek a második tanács elnöke 2017. május 22-i határozatával helyt adott.
- 49 A második tanács javaslatára a Törvényszék az eljárási szabályzatának 28. cikkét alkalmazva ügy határozott, hogy az ügyet kibővített ítélkező testület elé utalja.
- 50 A Törvényszék kibővített második tanácsának elnöke 2018. február 7-i végzésével a szóbeli szakasz lefolytatása céljából egyesítette a T-624/15., a T-694/15. és a T-704/15. sz. ügyeket az eljárási szabályzat 68. cikkének (2) bekezdése alapján.
- 51 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (kibővített második tanács) az eljárás szóbeli szakaszának megnyitásáról határozott.
- 52 A 2018. március 20-án tartott tárgyalás során meghallgatták a felek szóbeli előadásait.
- 53 A Törvényszék (kibővített második tanács), mivel úgy vélte, hogy az eljárás feleit fel kell hívnia a T-624/15., a T-694/15. és a T-704/15. sz. ügyeknek az eljárást befejező ítélet meghozatala céljából történő esetleges egyesítésével kapcsolatos észrevételeik előterjesztésére, az eljárási szabályzat 113. cikke alapján 2018. május 28-i végzésével elrendelte az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását. Az eljárás felei a kitűzött határidőn belül benyújtották észrevételeiket.

- 54 A T-624/15. és a T-694/15. sz. ügy felperesei azt kérik, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a megtámadott határozatot;
  - másodlagosan semmisítse meg a megtámadott határozatot annyiban, amennyiben:
    - e két ügyben az őket érinti;
    - Romániát megakadályozza abban, hogy megfeleljen a választottbírósági ítéletnek;
    - Romániát az összeegyeztethetetlen támogatások visszatéríttetésére kötelezi;
    - megállapítja egyetemleges felelősségüket a 2. cikkének (2) bekezdésében meghatározott bármely jogalany által kapott támogatás visszatérítésére;
  - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 55 A T-704/15. sz. ügy felperesei azt kérik, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a megtámadott határozatot;
  - másodlagosan semmisítse meg a megtámadott határozatot annyiban, amennyiben:
    - az megállapítja, hogy Viorel Micula „vállalkozás”, és így a támogatás kedvezményezettjének minősülő gazdasági egység részét képezi;
    - megállapítja, hogy a támogatás kedvezményezettje mint egyetlen gazdasági egység a következőket foglalja magában: Viorel Micula, Ioan Micula, European Food, Starmill, Multipack, European Drinks, Rieni Drinks, Scandic Distilleries, Transilvania General Import-Export és West Leasing International;
    - a 2. cikkének (2) bekezdésében megállapítja, hogy Viorel Micula, Ioan Micula, a European Food, a Starmill, a Multipack, a European Drinks, a Rieni Drinks, a Scandic Distilleries, a Transilvania General Import-Export és a West Leasing International egyetemlegesen felelős a bármelyikük által kapott állami támogatás visszafizetéséért;
  - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 56 A beavatkozók által támogatott Bizottság a T-624/15., T-694/15. és T-704/15. sz. ügyben azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a kereseteket mint megalapozatlanokat;
  - a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

- 57 A Törvényszék a jelen ügyeket az eljárási szabályzatának 68. cikke alapján az eljárást befejező határozat meghozatala céljából egyesíti.
- 58 Kereseteik alátámasztására a felperesek nyolc jogalapra hivatkoznak, amelyek közül néhány több részből áll; ezeket hét jogalapba kell átcsoportosítani és a következő sorrendben kell bemutatni: elsőként a Bizottságnak a megtámadott határozat elfogadására irányuló hatásköre hiányára, hatáskörrel

való visszaélésre, valamint az EUMSZ 351. cikk és az általános jogelvek megsértésére alapított jogalap; másodikként az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének megsértésére alapított jogalap; harmadikként a bizalomvédelem elvének a megsértésére alapított jogalap; negyedikként a szóban forgó intézkedésnek a belső piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozó téves értékelésre alapított jogalap; ötödikként a támogatás kedvezményezettjeinek téves meghatározására és az indokolás hiányára alapított jogalap; hatodikként a támogatás behajtására vonatkozó téves jogalkalmazásra alapított jogalap; hetediként pedig a meghallgatáshoz való jognak, az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének, valamint a 659/1999 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított jogalap.

A Bizottság hatáskörének hiányáról és az uniós jognak a Románia csatlakozása előtti helyzetekre való alkalmazhatatlanságáról

- 59 A T-704/15. sz. ügyben előterjesztett első jogalap első részében a felperesek lényegében a Bizottság hatáskörének hiányára és az uniós jognak a Románia csatlakozása előtti helyzetekre való alkalmazhatatlanságára hivatkoznak. Emellett, a T-624/15. és a T-694/15. sz. ügyben előterjesztett második jogalap első részében a felperesek azt állítják, hogy minden esetleges előnyt Románia uniós csatlakozása előtt nyújtották. A Törvényszék úgy véli, hogy a T-624/15. és a T-694/15. sz. ügyben a felperesek érvelésükkel szintén a Bizottságnak a megtámadott határozat elfogadására irányuló hatáskörét vitatják. Mindenesetre, mivel a Bizottság hatáskörének kérdése az eljárásgátló okokra alapított elfogadhatatlansági kifogások körébe tartozik, azt hivatalból kell vizsgálni (lásd: 2000. július 13-i Salzgitter kontra Bizottság ítélet, C-210/98 P, EU:C:2000:397, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 60 A felperesek szerint, először is a Bizottságnak nem volt hatásköre a megtámadott határozat elfogadására, mivel minden olyan, a nemzetközi jogot sértő cselekményre és mulasztásra, amelyet Románia a választottbírósági ítélet szerint elkövetett a felperesekkel szemben, és amely a választottbírósági ítélet értelmében a felpereseknek megtérítendő kárt okozott, Románia uniós csatlakozása előtt került sor. Másodsor, ebben az időszakban az uniós jogot, beleértve az állami támogatásokra vonatkozó szabályokat, nem lehetett Romániára alkalmazni, és a Bizottság kötelező jelleggel nem gyakorolhatta az EUMSZ 108. cikkel és a 659/1999 rendelettel ráruházott hatásköröket a román hatóságok által nyújtott állami támogatások tekintetében. Harmadsor, nincs jelentősége annak, hogy a Románia által az uniós csatlakozása előtt fennálló jogi keretben elkövetett, a nemzetközi jogot sértő cselekményekért járó kártérítések kifizetését – mint a jelen ügyben – e csatlakozást követően hajtották végre.
- 61 E tekintetben a T-704/15. sz. ügy felperesei előadják, hogy a választottbíróság a választottbírósági ítéletet a román hatóságoknak az EGO 2005-ös hatályon kívül helyezésével kapcsolatos cselekményei miatt hozta meg, amelyekkel ez utóbbiak megsértették a választottbírósági eljárás felpereseinek jogos bizalmát, és az ösztönző intézkedéseknek az említett felperesek vonatkozó kötelezettségeit fenntartva történő hatályon kívül helyezésével kapcsolatban nem járt el átlátható módon. Márpedig e tények időpontjában az EGO-ra nem terjedt ki sem az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok hatálya, sem a Bizottság hatásköre. A megtámadott határozat abból a téves feltételezésből indul ki, hogy az EGO az uniós jog által tiltott állami támogatás volt.
- 62 A T-624/15. és a T-694/15. sz. ügy felperesei szerint a Románia által elkövetett jogsértések miatti kártérítéshez való feltétel nélküli jogot, és így minden olyan esetleges előnyt vagy abban az időpontban biztosítottak, amikor Románia az EGO szerinti ösztönzők visszavonásával megsértette a BIT-et, vagy akkor, amikor a Románia által a felperesekkel szemben teljesítendő kötelezettségeket előíró BIT hatályba lépett. Így a választottbírósági ítéleten alapuló valamennyi kifizetést a 659/1999 rendelet 15. cikkének (3) bekezdése értelmében létező támogatásnak kell tekinteni, amelyet többé nem lehet visszatéríttetni.

- 63 A Bizottság vitatja ezeket az érveket, és azzal érvel, hogy hatáskörrel rendelkezett a megtámadott határozat elfogadására. Mivel a választottbírói ítéletet Románia uniós csatlakozását követően hozták meg, hajtották részben végre, és esetlegesen teljes mértékben ekkor fogják végrehajtani, kizárólag Románia uniós csatlakozását követően lehetett a felperesek részére az alkalmazandó nemzeti szabályozás alapján a kártérítéshez való feltétel nélküli jogot biztosítani. A Bizottság jelen ügyben fennálló hatáskörének meghatározása szempontjából nincs jelentősége annak sem, hogy az EGO-t az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok alapján egyszer sem vizsgálták meg közvetlenül, és a BIT állítólagos megsértésére e csatlakozás előtt került sor. A Bizottság arra hivatkozik, hogy a megtámadott határozatban nem kötelezte Romániát az eredetileg az EGO keretében a választottbírói eljárás felperesei részére nyújtott támogatások visszatérítésére. Emellett a 2005. február 22-én hatályon kívül helyezett EGO nem szolgálhat jogalapként a felpereseknek megítélt kártérítések kifizetésére. Jóllehet ez utóbbiak a BIT alapján már az EGO szerinti ösztönzők megszüntetésének időpontjától érvényesíthették kártérítés iránti igényüket Romániával szemben, kizárólag Románia uniós csatlakozását követően jöhetett létre az utólagosan megítélt kártérítések összességéhez való, feltétel nélküli jog.
- 64 A Bizottság szerint a szóban forgó támogatást akár a választottbírói ítéletnek – elismerés útján – a nemzeti jog szerinti érvényes jogcímmé alakításával, akár a választottbírói ítélet Románia általi végrehajtásával ténylegesen Románia uniós csatlakozását követően nyújtották.
- 65 A megtámadott határozat (130)–(140) preambulumbekzdésében a Bizottság megvizsgálta, hogy a szóban forgó intézkedést, amelyet az említett határozat (39) preambulumbekzdése úgy határozott meg, mint „a választottbírói ítélet alapján, akár [a választottbírói ítélet] foglaltak teljesítése, akár [a választottbírói ítélet] végrehajtása révén a felpereseknek megítélt kártérítés, valamint az [említett] ítélet kihirdetése óta felhalmozódott kamatok kifizetése”, új támogatásnak kell-e tekinteni. E tekintetben megállapította, hogy az EGO-val bevezetett rendszer 2005. február 22-i megszüntetését követően egyetlen társaság sem tudott e rendszer keretében támogatáshoz való jogot szerezni, ennek következtében a felperesek román állammal szemben benyújtott kártérítési keresete csak „a román nemzeti joggal összefüggésben értelmezett [helyesen: joggal összefüggő], és ezáltal a román nemzeti jogrendben jogerőre emelkedett [helyesen: jogrendben joghatást kiváltó] [választottbírói ítélet] veszi figyelembe [helyesen: ítéletből ered]”. Miután a választottbírói ítéletet meghozták, és fennállt annak a kockázata, hogy azt Románia Unióhoz való csatlakozását követően végrehajtják, illetve az abban foglaltakat teljesítik, a felpereseknek a választottbírói ítélet által megítélt kártérítés iránti, a román nemzeti jog szerinti feltétel nélküli jogát csak Románia Unióhoz való csatlakozását követően állapították meg. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy az a tény is irreleváns, hogy sem a csatlakozási okmány, sem az EUM-Szerződés nem vonatkozott Romániára akkor, amikor az ország az EGO által létrehozott támogatási rendszer visszavonásával – amint azt a felperesek a közigazgatási eljárás keretében állították – állítólag megsértette a BIT szerinti kötelezettségeit, illetve akkor, amikor a felperesek keresettel fordultak a választottbírói ítélethez, mivel a felperesek egyik időpontban sem szereztek feltétel nélküli jogot a választottbírói ítélet által megítélt kártérítés kifizetésének tekintetében, és ezen intézkedés képezte a Bizottság vizsgálatának tárgyát. Emellett a Bizottság rámutatott, hogy a választottbírói ítélet az EGO szerinti rendszer keretében, e jogszabály tervezett lejártáig nyújtott előnyökkel megegyező összeget, valamint 2009. évre vonatkozóan kártérítést ítél meg a felpereseknek a cukor felhalmozása lehetőségének elvesztése és az elmaradt haszon miatt, és hogy az érintett időszakok túlnyomó része, sőt teljes ideje alatt Románia az Unió teljes jogú tagja volt, és az országra az EUM-Szerződésben előírt, állami támogatásokra vonatkozó szabályok közvetlenül vonatkoztak. Emlékeztetett arra is, hogy a csatlakozási okmányban nem említik létező támogatásként az EGO szerinti ösztönző intézkedések rendszerét. A Bizottság ebből arra következtetett, hogy a választottbírói ítélet által a felpereseknek megítélt kártérítés – akár a választottbírói ítéletben foglaltak teljesítése, akár a választottbírói ítélet végrehajtása révén történő – kifizetése új támogatásnak minősül, és ezért teljes egészében az EUMSZ 107. és 108. cikkében meghatározott, az állami támogatásokra vonatkozó ellenőrzési mechanizmus hatálya alá tartozik.

- 66 A csatlakozási okmány 2. cikke értelmében a csatlakozás időpontjától kezdődően az eredeti szerződések rendelkezései és az intézmények által a csatlakozást megelőzően elfogadott jogi aktusok Románia számára kötelezőek, és az említett szerződésekben, illetve az ebben az okmányban megállapított feltételekkel alkalmazandók ebben az államban.
- 67 Így az uniós jog csak az uniós csatlakozásának 2007. január 1-jei időpontjától kezdődően vált alkalmazandóvá Romániában. A Bizottság tehát csak ezen időponttól szerzett olyan hatáskört, amely az EUMSZ 108. cikk alapján feljogosítja Románia eljárásának ellenőrzésére (lásd ebben az értelemben: 2013. március 20-i Rouse Industry kontra Bizottság ítélet, T-489/11, nem tették közzé, EU:T:2013:144, 63. és 64. pont).
- 68 Márpedig a felperesek azon érvei, amelyek arra hivatkoznak, hogy a Bizottság nem rendelkezett hatáskörrel a megtámadott határozat elfogadására, azon az előfeltevésen alapulnak, hogy minden cselekményre és minden esetleges előny biztosítására Románia uniós csatlakozását megelőzően került sor. Ebből következően ezen érvek megalapozottságának értékeléséhez előzetesen azt az időpontot kell meghatározni, amikor az állítólagos támogatást nyújtották.
- 69 E tekintetben meg kell említeni, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint az állami támogatásokat akkor kell odaítélni tekinteni, figyelembe véve a nemzeti jog által a szóban forgó támogatás megszerzése tekintetében támasztott feltételek összességét, amikor az alkalmazandó nemzeti jog szerint a kedvezményezett jogosulttá válik arra, hogy megkapja a támogatást (lásd ebben az értelemben: 2013. március 21-i Magdeburger Mühlenwerke ítélet, C-129/12, EU:C:2013:200, 40. és 41. pont; 2017. július 6-i Nerea ítélet, C-245/16, EU:C:2017:521, 32. pont).
- 70 A jelen ügyben, először is, a megtámadott határozat szerint a választottbírói ítéletben foglalt teljesítése, illetve az ítélet végrehajtása azon helyzet visszaállítására irányult, amelyben a felperesek minden valószínűség szerint akkor lettek volna, ha az EGO-rendszert nem helyezik hatályon kívül (a megtámadott határozat (95) és (146) preambulumbekzdése, valamint 83. lábjegyzete).
- 71 Márpedig a jogviták előzményeiből (lásd a fenti 5–15. pontot) kitűnik, hogy az EGO-val kapcsolatos valamennyi tény, nevezetesen az EGO Románia általi elfogadása, a tanúsítványok felperes társaságoknak általi megszerzése, amelyek révén ez utóbbiak az említett EGO szerinti ösztönzők kedvezményezettjeivé válhattak, a BIT hatálybalépése, az EGO szerinti ösztönzők visszavonása és a Románia által ezzel összefüggésben elkövetett jogsértések, valamint a választottbírói eljárás felpereseinek választottbíróshoz fordulása mind Románia 2007. január 1-jei uniós csatlakozása előtt valósult meg.
- 72 Másodszor, e tekintetben meg kell jegyezni, hogy a választottbírói ítéletben a választottbírói megállapította, hogy az EGO-ban előírt ösztönzők 2009. április 1-je előtti visszavonásával Románia egyrésztől megsértette a választottbírói eljárás felpereseinek jogos bizalmát, másrészt nem járt el számukra átlátható módon. Ennélfogva az EGO szerinti ösztönzők visszavonása az a kárt okozó esemény, amelyre vonatkozóan a szóban forgó kártérítést a felperesek részére a választottbírói ítéletben megítélték.
- 73 Így, amint az a megtámadott határozat (146) preambulumbekzdéséből és 83. lábjegyzetéből kitűnik, a választottbírói ítélet az EGO 2005-ös hatályon kívül helyezésének „visszamenőleges” ellensúlyozására irányult, vagyis a kártérítés hatásai a múltra vonatkozóan érvényesülnek.
- 74 Ebből az következik, hogy a választottbírói ítéletben megelégedett a felperesek által az EGO hatályon kívül helyezése következtében elszenvedett kár pontos meghatározásával, és a Románia által 2005-ben elkövetett jogsértésekkel egyidejűleg létrejött kártérítés iránti jognak megfelelő kártérítés összegének kiszámításával.

- 75 Ebből következően a fenti 69. pontban emlékeztetett ítélkezési gyakorlat értelmében vett kártérítéshez való jog abban az időpontban jött létre, amikor Románia 2005-ben hatályon kívül helyezte az EGO-ban bevezetett kezdeményezéseket. Ezért a Bizottság által többek között a megtámadott határozat (134) preambulumbekzdésében tett megállapítással ellentétben a választottbíróság által megítélt kártérítéshez való jog nem csak Románia uniós csatlakozását követően illetve meg a felpereseket (lásd a fenti 65. pontot).
- 76 Harmadszor, a Románia által az EGO hatályon kívül helyezésével elkövetett jogsértéseket megállapító és az ezzel kapcsolatban a felpereseknek fizetendő kártérítést meghatározó választottbírósági ítéletet valóban 2013-ban, így az említett csatlakozást követően hozták meg.
- 77 Ugyanakkor, amint az a fenti 74. pontban megjegyzésre került, a választottbíróság megelégedett a felperesek által Románia 2005-ös jogsértései következtében elszenvedett kár pontos meghatározásával. Mivel ezáltal a választottbírósági ítélet a szóban forgó kártérítésnek csak az egyik járulékos elemét jelenti, és önmagában nem különválasztható a korábbi adóügyi ösztönző intézkedésektől, nem minősíthető új támogatásnak, és nem alapozhatja meg a Bizottság hatáskörét és az uniós jog alkalmazhatóságát a múltban bekövetkezett valamennyi esemény, vagyis a jogviták alapjául szolgáló, Románia uniós csatlakozását megelőzően megvalósult tények vonatkozásában (lásd ebben az értelemben analógia útján: 2013. március 20-i Rouse Industry kontra Bizottság ítélet, T-489/11, nem tették közzé, EU:T:2013:144, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, amely ítéletet fellebbezési eljárásban helybenhagyta a 2014. március 20-i Rouse Industry kontra Bizottság ítélet, C-271/13 P, nem tették közzé, EU:C:2014:175).
- 78 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a felpereseknek a szóban forgó kártérítéshez való joga akkor keletkezett, és kezdte hatását kifejteni, amikor Románia hatályon kívül helyezte az EGO 24-et, vagyis Románia uniós csatlakozása előtt, és így azt a következtetést is le kell vonni, hogy a felpereseket a fenti 69. pontban felidézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően e jog már a csatlakozást megelőzően megillette. Ugyanis egyfelől a választottbírósági ítélet csupán elismerte ezt a jogot, és másfelől a 2014-ben teljesített kifizetések csak a 2005-ben keletkezett jog végrehajtását jelentik.
- 79 Márpedig, mivel az uniós jogot, és különösen az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikket nem lehetett Románia uniós csatlakozása előtt ezen államban alkalmazni (lásd ebben az értelemben: 2015. október 1-jei Electrabel és Dunamenti Erőmű kontra Bizottság ítélet, C-357/14 P, EU:C:2015:642, 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), a Bizottság nem gyakorolhatta az EUMSZ 108. cikkben ráruházott hatásköröket, és többek között nem alkalmazhatott szankciókat az említett csatlakozást megelőző időszakra vonatkozóan az EGO által előírt ösztönzők tekintetében. A Bizottság ugyanis csak e csatlakozást követően kezdődően szerzett olyan hatáskört, amely az EUMSZ 108. cikk alapján feljogosítja Románia eljárásának ellenőrzésére (lásd ebben az értelemben: 2013. március 20-i Rouse Industry kontra Bizottság ítélet, T-489/11, nem tették közzé, EU:T:2013:144, 63. pont, amely ítéletet fellebbezési eljárásban helybenhagyta a 2014. március 20-i Rouse Industry kontra Bizottság ítélet, C-271/13 P, nem tették közzé, EU:C:2014:175).
- 80 A felperesekhez hasonlóan azt a pontosítást kell tenni továbbá, hogy ezzel kapcsolatban irreleváns az a tény, hogy a kártérítést az említett csatlakozást kövően fizették ki, mivel ezek a 2014-ben teljesített kifizetések egy 2005-ben keletkezett jog végrehajtását jelentik.
- 81 Negyedszer, a Bizottság a szóban forgó intézkedés tárgyát „a választottbíróság által [a választottbírósági] ítélet alapján, akár [a választottbírósági] ítéletben foglaltak teljesítése, akár [a választottbírósági] ítélet végrehajtása révén a felpereseknek megítélt kártérítés, valamint az [említett] ítélet kihirdetése óta felhalmozódott kamatok kifizetése[ként]” határozta meg (a megtámadott határozat (39) preambulumbekzdése).

- 82 Márpedig meg kell jegyezni, hogy noha a Bizottság a megtámadott határozatban nem foglalt kifejezetten állást az EGO jogszerűségére vonatkozóan, többek között a megtámadott határozat (24), (25), (95) és (146) preambulumbekzdéséből következik, hogy úgy ítélte meg, hogy a választottbíróóság által a felpereseknek megítélt kártérítés kifizetése nem egyeztethető össze az uniós joggal, mivel az EGO által előírt olyan ösztönzők helyreállítására irányul, amelyek ellentétesek az uniós joggal. A megtámadott határozatból tehát egyértelműen kitűnik, hogy a Bizottság közvetlen kapcsolatot állított fel az említett kifizetés és az EGO szerinti ösztönzők rendszere között, és hogy a Bizottság azon következtetését, amely szerint a kártérítés kifizetése az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül, az a gondolat vezérelte, hogy maguk az EGO szerinti ösztönzők összeegyeztethetetlenek az uniós joggal.
- 83 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely új jogszabályt főszabály szerint azonnal alkalmazni kell a korábbi jogszabály hatálya alatt keletkezett helyzetek jövőbeli hatásaira (lásd: 2008. december 11-i Bizottság kontra Freistaat Sachsen ítélet, C-334/07 P, EU:C:2008:709, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 84 Márpedig a jelen ügyben a választottbíróósági ítélet sajátos jellege miatt, amely többek között kitűnik a megtámadott határozat (146) preambulumbekzdéséből, nem állapítható meg, hogy az említett ítélet hatásai a fenti 83. pontban felidézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően egy, a csatlakozást megelőzően bekövetkezett helyzet jövőbeli hatásait képezik, mivel ez az ítélet visszamenőleges hatállyal olyan végleges hatásokat fejtett ki, amelyeket a múltra vonatkozóan csak „megállapított”, vagyis olyan hatásokat, amelyek részben már a csatlakozás előtt létrejöttek.
- 85 A megtámadott határozat (146) preambulumbekzdésében ugyanis a Bizottság megállapította, hogy „[a választottbíróósági] ítéletben foglaltak teljesítése ténylegesen visszaállítja azt a helyzetet, amelyben a felperesek minden valószínűség szerint akkor lettek volna, ha Románia sosem helyezte hatályon kívül az [EGO-t], és hogy ez] működési támogatásnak [minősül]”.
- 86 Mivel azonban az EGO szerinti ösztönzőket 2005-ben, tehát Románia uniós csatlakozását megelőzően vonták vissza, a Bizottság – legalábbis a csatlakozást megelőző időszak vonatkozásában – nem rendelkezett hatáskörrel ezen ösztönzők uniós jog szerinti, állítólag jogellenes jellegének megítélésére. Hasonlóképpen, mivel a szóban forgó kártérítéshez való jog e hatályon kívül helyezés időpontjában keletkezett (lásd a fenti 75. pontot), a Bizottság nem foglalhatott volna állást a kártérítés ugyanezen időszak vonatkozásában fennálló összeegyeztethetőségének kérdésében sem.
- 87 Ezzel kapcsolatban ki kell emelni, hogy a jelen ügyben, a 2018. március 6-i Achmea ítélet (C-284/16, EU:C:2018:158, 38–41. pont) alapjául szolgáló ügygel ellentétben a választottbíróóság nem volt köteles az uniós jogot alkalmazni az előtte folyamatban lévő ügyekben a csatlakozás előtt felmerülő tényekre.
- 88 Emellett, mivel a jogvita valamennyi, a választottbíróóság által figyelembe vett ténye e csatlakozást megelőzően merült fel, a választottbíróósági ítélet nem teremtheti meg a Bizottság hatáskörét, és nem járhat azzal a hatással, hogy az uniós jogot kell alkalmazni e korábbi tényekre, amennyiben e tények az említett csatlakozás előtt fejtették ki hatásukat (lásd ebben az értelemben analógia útján: 2006. január 10-i Ynos ítélet, C-302/04, EU:C:2006:9, 25. és 36. pont).
- 89 Amint azt a Bizottság a megtámadott határozat (135) preambulumbekzdésében megjegyezte, a választottbíróósági ítéletből következik, hogy a Románia által elkövetett jogsértésekből eredő kár megtérítéseként megítélt összegeket a választottbíróóság az EGO 2005. február 22-i hatályon kívül helyezésének időpontja, és a lejáratának tervezett időpontja, azaz 2009. április 1. közötti időszakra számította ki. Ezen időszak kétségtelenül magában foglalja azon 27 hónapot, amikor Románia már az Unió tagja volt, továbbá a cukor 2009-ben való felhalmozásának lehetőségét és a 2005. január 1-jétől 2011. augusztus 31-ig terjedő időszakra vonatkozó elmaradt hasznot.

- 90 Meg kell azonban állapítani, hogy a Románia uniós csatlakozását megelőző időszakra, azaz a 2005. február 22. és 2006. december 31. közötti időszakra vonatkozóan kártérítésként megítélt összegek nem minősülhetnek az uniós jog értelmében vett állami támogatásnak. Ennélfogva a fenti 69., 79. és 88. pontban említett ítélkezési gyakorlat alapján meg kell állapítani, hogy a Bizottság – legalábbis az említett összegek tekintetében – egy, a Románia uniós csatlakozását megelőző helyzet tekintetében visszamenőleg gyakorolta hatáskörét.
- 91 Ezenkívül a Románia uniós csatlakozását követő időszakra, azaz a 2007. január 1-jétől 2009. április 1-jéig terjedő időszakra kártérítésként megítélt összegek tekintetében, még akkor is, ha az említett időszakra vonatkozó kártérítés fizetése összegegyeztetetlen támogatásnak minősíthető, a Bizottság mindenképpen túllépte az állami támogatásokra vonatkozó ellenőrzési hatáskörét, mivel nem különböztette meg a felperesek által a csatlakozás előtt, illetve után elszenvedett kárral kapcsolatos kártérítési időszakokat.
- 92 A fentiek összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy a Bizottság a megtámadott határozat elfogadásával a Románia uniós csatlakozása előtt megvalósult tényekre visszamenőlegesen gyakorolta az EUMSZ 108. cikkén és a 659/1999 rendeletén alapuló hatáskörét. Ennélfogva a Bizottság nem minősíthette volna a szóban forgó intézkedést az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak.
- 93 Ennek következtében a T-704/15. sz. ügyben hivatkozott első jogalap első részének, valamint a T-624/15. és a T-694/15. sz. ügyben hivatkozott második jogalap első részének helyt kell adni.

A választottbírói ítéletnek az EUMSZ 107. cikke értelmében vett előnynek vagy támogatásnak történő hibás minősítéséről

- 94 A T-624/15. és a T-694/15. sz. ügyben hivatkozott második jogalap második részében, valamint a T-704/15. sz. ügyben hivatkozott második jogalapjának első részében a felperesek azt állítják, hogy a választottbírói ítélet nem részesíti őket gazdasági előnyben, hanem kizárólag az általuk elszenvedett kár megtérítésére irányul. E tekintetben azzal érvelnek, hogy az említett ítélet nem állítja vissza az EGO-t, hanem kártérítést nyújt számukra amiatt, hogy Románia elmulasztotta teljesíteni a BIT-ben előírt kötelezettségeit, és különösen amiatt, hogy fenntartotta a beruházók kapcsolódó kötelezettségeit, miközben visszavonta az ösztönzőket. A felperesek, akik eredetileg az EGO visszaállítását kérték a választottbírói ítéletől, az erre vonatkozó kérelmüket kifejezetten módosították. A Bizottság tévesen összpontosított a kártérítés választottbírói általi kiszámításának módjára a kártérítés megítélésének indoka helyett. A kártérítés e számítása irreleváns a jelen ügyben. Emellett a Bizottság nem rendelkezik hatáskörrel a kártérítés felülvizsgálatára azon az alapon, hogy nem ért egyet a választott számítási móddal. Mindenesetre a Bizottság nem bizonyította, hogy a megítélt összegek megfelelnek azon visszatérítések és mentességek pontos összegének, amelyeket a felperesek az EGO alapján az érintett időszakra kaptak volna, és hogy ezáltal a választottbírói ítélet ténylegesen visszaállította ezt a rendszert. Következésképpen a Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban (1988. szeptember 27-i Asteris és társai ítélet, 106/87–120/87, EU:C:1988:457) a választottbírói ítélet végrehajtása nem biztosít számukra az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett előnyt.
- 95 Ezenkívül a választottbírói ítélet nem jár azzal a hatással, hogy összegegyeztetetlen állami támogatásra irányuló intézkedés megszüntetése miatt kártalanítja a felpereseket. A Bizottság abból a téves előfeltevésekből indul ki, hogy az EGO az uniós jogban tiltott támogatás volt. A felperesek azt állítják, hogy a választottbírói ítéletben említett tényállás időpontjában az EGO nem tartozott az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok hatálya alá, és a Bizottság e tények vonatkozásában visszaható hatállyal igyekszik gyakorolni a hatáskörét. Mindenesetre a felperesek szerint „a szokásos piaci feltételek mellett” kapott előnyről van szó, mivel a kifizetés a választottbírói ítéletben megállapított kötelezés automatikus következménye. Végül téves az az álláspont, mely szerint a BET semmis.

- 96 A Bizottság, amelyet a Spanyol Királyság támogat, vitatja ezeket az érveket. Álláspontja szerint nyilvánvaló, hogy a felperesek számára kedvező döntést követően a kártérítés kifizetése, amely megfelel a tervezett jogsértő és jogellenes támogatás szerinti összegeknek, önmagában állami támogatás közvetett nyújtásának minősül. E tekintetben a Bizottság pontosítja, hogy soha nem állította, hogy a választottbírói ítélet *de iure* visszaállította az EGO-t, hanem a megtámadott határozatban inkább azt állapította meg, hogy az említett ítélet *de facto* az EGO szerinti ösztönzőket állította vissza, mivel a választottbírói ítélet arra szorítkozik, hogy helyreállítsa a választottbírói eljárás felpereseinek azon helyzetét, amelyben a felperesek minden valószínűség szerint akkor lettek volna, ha az EGO-t 2005-ben nem helyezik hatályon kívül. A választottbírói ítélet, kizárólag az EGO szerinti ösztönzők visszavonására hivatkozással megállapította, hogy okozati összefüggés áll fenn a BIT megsértése és a megítélt kártérítés között, de nem említ egyetlen olyan kárt sem, amely a beruházók kötelezettségeinek fenntartása vagy az átláthatóság hiánya miatt következett be. A szóban forgó eset alapvetően különbözik attól, amely az 1988. szeptember 27-i Asteris és társai ítélet (106/87–120/87, EU:C:1988:457) alapjául szolgáló ügyben állt fenn.
- 97 A Spanyol Királyság hozzáteszi, hogy a szóban forgó kártérítés valóban állami támogatást valósít meg, mivel nem sokkal az EGO hatályon kívül helyezése után fordultak a választottbírói eljárás felé, és még a kompenzáció számítási módja is nagymértékben hasonlít az említett EGO-ban előírt számításához. Alapvetően éppen e rendszer idő előtti hatályon kívül helyezéséből ered az egész jogvita. Egyébként egyetlen magánszemély sem rendelkezik egyéni jogosultsággal állami támogatásra, függetlenül annak formájától, vagy attól a kérdéstől, hogy korábban részesült-e abból.
- 98 A Bizottság a megtámadott határozat (95) preambulumbekzdésében az alábbiakat jegyezte meg:
- „[E]gyértelmű, hogy Románia az ítéletben foglaltak teljesítése, illetve az ítélet végrehajtása révén az eltörölt [EGO] szerinti rendszer által a rendszer hatályon kívül helyezése (2005. február 22.) és tervezett lejárta (2009. április 1.) között előirányzott előnyökkel teljes mértékben megegyező összeget ítélt meg a [választottbírói eljárás felperesei] számára. Pontosabban, az ítélet végrehajtása, illetve az abban foglaltak teljesítése *de facto* visszatéríti a 2005. február 22. és 2009. március 31. között az importált cukor [helyesen: cukor és más nyersanyagok] után kivetett behozatali vámot, valamint az importált cukor után kivetett azon behozatali vámot, amelyet a [választottbírói eljárás felperesei] elkerültek volna, ha az [EGO] szerinti eszközök 2009. március 31-én tervezett lejárata előtt lehetőségük lett volna cukor felhalmozására. A választottbírói ítélet továbbá kamatokat és kártérítést is megítélt az állítólagosan elszalasztott lehetőség és elmaradt haszon után, annak biztosítása érdekében, hogy a [választottbírói eljárás felperesei] teljes mértékben az eltörölt rendszerben biztosított összegnek megfelelő összegben részesüljenek, és hogy a választottbírói ítélet tegyen annak a kötelezettségnek, hogy a [választottbírói eljárás felperesei] »ugyanolyan helyzetbe kell hozni, mint amelyben 'minden valószínűség szerint' [...] lenn[ének]«. Az ítéletben foglaltak teljesítése, illetve az ítélet végrehajtása ténylegesen visszaállítja azt a helyzetet, amelyben a [választottbírói eljárás felperesei] minden valószínűség szerint akkor lettek volna, ha az [EGO] rendszert nem helyezik hatályon kívül”.
- 99 A Bizottság a megtámadott határozat (99) preambulumbekzdésében azt is megjegyezte, hogy „a választottbírói ítélet a megemelkedett árak és a felhalmozására vonatkozó lehetőség elvesztése, valamint az elmaradt nyereség [helyesen: elmaradt haszon] miatti kártérítés megítélésére vonatkozó határozatának indokolása során kizárólag a [választottbírói eljárás felperesei] által az [EGO] szerinti ösztönzők visszavonása következtében elszenvedett károokra hivatkozott”.
- 100 Ezzel kapcsolatban az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[h]a a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.

- 101 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „támogatásnak” minősítéshez az e rendelkezésben meghatározott valamennyi feltételnek teljesülnie kell. Így először is az szükséges, hogy állami beavatkozásról vagy állami forrásból történő beavatkozásról legyen szó. Másodszer ennek a beavatkozásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet. Harmadszor a kedvezményezettjét előnyben kell részesítenie. Negyedszer torzítania kell a versenyt, vagy azzal kell fenyegetnie (lásd: 2015. július 16-i BVVG-ítélet, C-39/14, EU:C:2015:470, 23. és 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 102 Az állami támogatás fogalma, amint azt az EUM-Szerződés meghatározza, jogi jellegű, és azt objektív körülmények alapján kell értelmezni. Emiatt az uniós bíróságnak főszabály szerint – mind az előtte folyamatban lévő jogvita konkrét tényeinek, mind a Bizottság által előterjesztett értékelés technikai vagy összetett jellegének figyelembevételével – teljes felülvizsgálatot kell gyakorolnia azon kérdés vonatkozásában, hogy valamely intézkedés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik-e (lásd: 2012. június 21-i BNP Paribas és BNL kontra Bizottság ítélet, C-452/10 P, EU:C:2012:366, 100. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 103 Továbbá egy elszenvedett kár megtérítése, amint arra a Bizottság a megtámadott határozat (104) preambulumbekzdésében emlékeztet, nem tekinthető támogatásnak, kivéve ha egy jogellenes vagy összeegyeztethetetlen támogatás visszavonása miatti kártalanításhoz vezet (lásd ebben az értelemben: 1988. szeptember 27-i Asteris és társai ítélet, 106/87–120/87, EU:C:1988:457, 23. és 24. pont). E (104) preambulumbekzdés megerősíti, hogy a Bizottság szerint a választottbírósi ítélet egy összeegyeztethetetlen támogatás, mivel egy olyan intézkedés visszavonásával kapcsolatban állapít meg kártérítést, amelyet a Bizottság az uniós joggal összeegyeztethetetlen támogatásnak tekint.
- 104 Mindazonáltal a T-704/15. sz. ügyben hivatkozott első jogalap első részének, valamint a T-624/15. és a T-694/15. sz. ügyben hivatkozott második jogalap első részének elemzéséből kitűnik, hogy az uniós jog – legalábbis a csatlakozást megelőző időszakra vonatkozóan – nem alkalmazható az EGO visszavonása miatti kártérítésre, mert a választottbírósi ítélet, amely megállapította a 2005-ben keletkezett kártérítési jog fennállását, nem eredményezte az uniós jog alkalmazhatóságát és a Bizottság e korábbi időszakra vonatkozóan fennálló hatáskörét.
- 105 Ennélfogva az EGO rendszerének visszavonása miatti kártérítés – legalábbis a 2005. február 22. és 2007. január 1. közötti időszakra vonatkozó összegeket illetően – nem tekinthető jogellenes vagy az uniós joggal összeegyeztethetetlen támogatás visszavonása miatti kártérítésnek.
- 106 Mivel az uniós jogot – legalábbis a csatlakozást megelőző időszak vonatkozásában – nem lehet az EGO visszavonása miatti kártérítésre alkalmazni, a felperesek – legalábbis ezen időszakra vonatkozóan – hivatkozhatnak az 1988. szeptember 27-i Asteris és társai ítéletre (106/87–120/87, EU:C:1988:457).
- 107 A T-704/15. sz. ügy első jogalapja első részének, valamint a T-624/15. és a T-694/15. sz. ügy második jogalapja első részének az elemzéséből azonban az következik, hogy a Bizottság nem rendelkezik hatáskörrel és az uniós jog nem alkalmazható az EGO-rendszer, ez utóbbi hatályon kívül helyezése és az ezzel kapcsolatos kártérítés vonatkozásában, mivel a választottbírósi ítélet, amely 2013-ban megállapította a kártérítéshez való jog fennállását, nem eredményezte az uniós jog alkalmazhatóságát és a Bizottság hatáskörét az EGO korábbi ösztönző adóügyi intézkedéseire, és ezáltal a szóban forgó kártérítésre vonatkozóan, amely ez utóbbiak következménye.
- 108 Így, mivel a szóban forgó kártérítés – legalábbis részben – a csatlakozás előtti (a 2005. február 22. és 2007. január 1-je közötti) időszakra vonatkozik, és mivel a Bizottság nem tett különbséget a csatlakozás előtti, illetve utáni időszakra vonatkozóan visszatérítendő összegek között, szükségszerűen jogellenes az a határozata, amelyben a teljes kártérítést támogatásnak minősítette.

- 109 Ebből következően a megtámadott határozat – legalábbis az uniós jog Romániában való hatálybalépését megelőző időszak tekintetében – annyiban jogellenes, amennyiben a választottbíróság által az ösztönző adóügyi intézkedések visszavonásából eredő károk kompenzálására megítélt kártérítést az EUMSZ 107. cikk értelmében vett előnynek és támogatásnak minősítette.
- 110 Ennek következtében a T-624/15. és a T-694/15. sz. ügyben hivatkozott második jogalap második részének és a T-704/15. sz. ügyben hivatkozott második jogalap első részének is helyt kell adni.
- 111 A fentiek összességére tekintettel a megtámadott határozatot teljes egészében meg kell semmisíteni, anélkül hogy e jogalapok többi részét vagy a többi jogalapot vizsgálni kellene.

A költségekről

- 112 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 113 A Bizottságot, mivel pervesztes lett, a felperesek kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségein felül a felperesek részéről felmerült költségek viselésére.
- 114 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése szerint a jogvitába beavatkozó tagállamok maguk viselik saját költségeiket. Következésképpen a Spanyol Királyság és Magyarország maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített második tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A Törvényszék a T-624/15., a T-694/15. és a T-704/15. sz. ügyet az ítélelhozatal céljából egyesíti.**
- 2) A Törvényszék a Románia által nyújtott SA.38517 (2014/C) (korábbi 2014/NN) számú állami támogatásról – 2013. december 11-i választottbírósági ítélet a Micula kontra Románia ügyben – szóló, 2015. március 30-i (EU) 2015/1470 bizottsági határozatot megsemmisíti.**
- 3) Az Európai Bizottság viseli saját költségeit, valamint a European Food SA, a Starmill SRL, a Multipack SRL, a Scandic Distilleries SA, Ioan és Viorel Micula, a European Drinks SA, a Rien Drinks SA, a Transilvania General Import-Export SRL és a West Leasing International SRL részéről felmerült költségeket.**
- 4) A Spanyol Királyság és Magyarország maga viseli saját költségeit.**

Prek

Buttigieg

Schalin

Berke

Costeira

Kihirdetve Luxembourgban, a 2019. június 18-i nyilvános ülésen.

Aláírások